

PARTER OCH DOMSLUT

Fredrik Malm

Parter

Tilltalad

FREDRIK Göran Håkan Malm, 19960726-5155
Kapellgatan 4 B Lgh 1202, 335 30 Gnosjö

Offentlig försvarare
Advokat Carl-Oskar Morgården
Advokatfirman Morgården AB
Norra Agnegatan 38, 112 29 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Johan Stenberg
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Jönköping
Box 73, 551 12 Jönköping

Målsägande

1. Biljana Matanovic

Målsägandebiträde
Advokat Sophia Wenneryd
Advokatfirman Erfors & Blomkvist AB
Västra Storgatan 1, 553 15 Jönköping

2. Dario Rubil

Målsägandebiträde
Advokat Sophia Wenneryd
Advokatfirman Erfors & Blomkvist AB
Västra Storgatan 1, 553 15 Jönköping

3. DÖDSBOET EFTER ANA Ana Rubil

4. Ivan Rubil

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress
Box 2243
550 02 Jönköping

Besöksadress
Hamngatan 15
Jönköping

Expeditionstid
måndag–fredag
08:30–16:00

Telefon
036-15 67 00

E-post
jonkopings.tingsratt@dom.se
Webb
www.jonkopingsTINGSRATT.DOMSTOL.SE

Målsägandebiträde
Advokat Sophia Wenneryd
Advokatfirman Erfors & Blomkvist AB
Västra Storgatan 1, 553 15 Jönköping

Domslut

Brott som Fredrik Malm döms för

Förberedelse till mord (8 tillfällen), 2023-12-19 – 2024-08-30, 3 kap 1 § och 11 § samt 23 kap 2 § 1 st brottsbalken

Mord, 2023-11-13, 3 kap 1 § brottsbalken

Påföljd

Fängelse på livstid

Häktning m.m.

Fredrik Malm ska vara kvar i häkte tills fängelsestraffet får verkställas.

Skadestånd

Fredrik Malm ska betala skadestånd till Biljana Matanovic med 110 000 kr. Fredrik Malm ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 13 november 2023.

Fredrik Malm ska betala skadestånd till Dario Rubil med 110 000 kr. Fredrik Malm ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 13 november 2023.

Fredrik Malm ska betala skadestånd till Ivan Rubil med 110 000 kr. Fredrik Malm ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 13 november 2023.

Fredrik Malm ska betala skadestånd till Dödsboet efter Ana Rubil med 56 178 kr. Fredrik Malm ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 13 november 2023.

Förverkande och beslag

I beslag tagna kläder mm ska bestå tills domen vinner laga kraft och därefter återlämnas. (Polismyndigheten, 2023-5000-BG131747.1-5, 7, 2023-5000-BG133521.1-11, 13-14, 2024-5000-BG106970.1, 2024-5000-BG108132.1, 2024-5000-BG109715.1).

I beslag tagen kniv, hammare och hammarkaft ska förverkas. (Polismyndigheten, 2024-5000-BG119182.1-2, 2024-5000-BG151355.1). Beslaget ska bestå.

I beslag tagen tygpåse, väska, knivar, effektbegränsade vapen med ammunition och magasinladdare, slangbella, yxor och machete ska förverkas.
(Polismyndigheten, 2024-5000-BG111301.1-92, 2024-5000-BG149496.1.).
Beslaget ska bestå.

I beslag tagen väska, hammare, yxor, knivar, stickvapen, batong, sågar, effektbegränsade vapen, handskar samt baseballträ ska förverkas.
(Polismyndigheten, 2024-5000-BG111297.1-62, 2024-5000-BG114864.1-4, 2024-5000-BG114882.1-7, 2024-5000-BG122192.1). Beslaget ska bestå.

Sekretess

Sekretessbestämmelsen i 21 kap 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på sidorna 8-14, 51-55, 59-60, 274-275, 277, 285, 294, 296, 302-306, 313-314 och 317 i aktbilaga 135 som lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar..

Brottsofferfond

Fredrik Malm ska betala en avgift till brottsofferfonden på 1 000 kr.

Ersättning och återbetalning

Carl-Oskar Morgården ska få ersättning av staten med 372 421 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 176 448 kr arbete
- 85 951 kr tidsspillan
- 35 538 kr utlägg
- 74 484 kr mervärdesskatt

Sophia Wenneryd ska få ersättning av staten med 234 174 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 171 288 kr arbete
- 13 775 kr tidsspillan
- 2 276 kr utlägg
- 46 835 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

YRKANDEN

Åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Fredrik Malm ska dömas för mord enligt 3 kap 1 § brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

1.1 MORD (5000-K1431113-23)

Fredrik Malm har den 13 november 2023 i skogsområde mellan Töllstorp och Åviken i Gnosjö, Gnosjö kommun uppsåtligen berövat Ana Rubil livet genom att slå henne flertalet gånger i huvudet med en hammare samt hugga/sticka henne flertalet gånger i huvudet och överkroppen med kniv.

Ana Rubil har avlidit till följd av skullskador orsakade av våldet.

Åtalspunkt 2

Åklagaren har begärt att Fredrik Malm ska dömas för förberedelse till mord enligt 3 kap 1 § och 11 § samt 23 kap 2 § 1 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

2.1 FÖRBEREDELSE TILL MORD (5000-K1431113-23)

Fredrik Malm har planerat att beröva okända personer livet i ett skogsområde vid Bäckaskog och Furuhall i Gnosjö kommun. Han har i detta syfte införskaffat brottsverktyg i form av knivar, hammare, batong och såg samt preparerat en påse att bära brottsverktyg i. Han har därefter vid i vart fall 7 tillfällen, med uppsåt att döda, beväpnat sig med dessa föremål samt gått ut till den planerade brottsplatsen för att söka efter någon person att döda.

Planeringen har även bestått i att han införskaffat kläder, handskar och rengöringsmedel samt iklätt sig kläderna och tagit med sig dessa föremål till den planerade brottsplatsen i syfte att undkomma brott.

Det hände under tiden mellan den 19 december 2023 och den 30 augusti 2024 i Gnosjö, Gnosjö kommun.

Fara för brottets fullbordan har inte varit ringa och gärningen har inte heller med hänsyn till andra omständigheter varit mindre allvarlig.

Fredrik Malm begick gärningarna med uppsåt.

2.2 FÖRBEREDELSE TILL MORD (5000-K1431113-23)

Fredrik Malm har planerat att beröva okänd person livet på hotellet First hotell G eller på annan plats i Göteborg. Han har i detta syfte införskaffat brottsverktyg i form av knivar och pistolliknande föremål samt bokat tåg till Göteborg och hotellrum på First Hotell G. Han har sedan beväpnat sig med brottsverktygen och åkt till Göteborg den 29 januari 2024 samt vistats där fram till och med den 1 februari 2024 i avsikt att utföra gärningen.

Det hände mellan den 20 december 2023 och den 1 februari 2024 i Gnosjö, Gnosjö kommun samt Göteborg, Göteborgs stad.

Fara för brottets fullbordan har inte varit ringa och gärningen har inte heller med hänsyn till andra omständigheter varit mindre allvarlig.

Fredrik Malm begick gärningen med uppsåt.

Häktning m.m.

Åklagaren har begärt att Fredrik Malm ska vara kvar i häkte tills fängelsestraffet får verkställas.

Skadestånd

Biljana Matanovic har begärt att Fredrik Malm ska betala skadestånd med 110 000 kr. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 13 november 2023.

Dario Rubil har begärt att Fredrik Malm ska betala skadestånd med 110 000 kr. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 13 november 2023.

Ivan Rubil har begärt att Fredrik Malm ska betala skadestånd med 110 000 kr. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 13 november 2023.

Dödsboet efter Ana Rubil har begärt att Fredrik Malm ska betala skadestånd med 56 178 kr. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 13 november 2023.

Förverkande och beslag

Åklagaren har begärt att i beslag tagna kläder mm ska bestå tills domen vinner laga kraft och därefter återlämnas. (Polismyndigheten, 2023-5000-BG131747.1-5, 7, 2023-5000-BG133521.1-11, 13-14, 2024-5000-BG106970.1, 2024-5000-BG108132.1, 2024-5000-BG109715.1).

Åklagaren har begärt att i beslag tagen kniv, hammare och hammarkaft ska förverkas. (Polismyndigheten, 2024-5000-BG119182.1-2, 2024-5000-BG151355.1).

Åklagaren har begärt att i beslag tagen tygpåse, väska, knivar, effektbegränsade vapen med ammunition och magasinladdare, slangbella, yxor och machete ska förverkas. Alternativt yrkas att beslagen ska bestå tills domen vinner laga kraft. (Polismyndigheten, 2024-5000-BG111301.1-92, 2024-5000-BG149496.1,).

Åklagaren har begärt att i beslag tagen väska, hammare, yxor, knivar, stickvapen, batong, sågar, effektbegränsade vapen, handskar samt baseballträ ska förverkas. Alternativt yrkas att beslagen ska bestå tills domen vinner laga kraft. (Polismyndigheten, 2024-5000-BG111297.1-62, 2024-5000-BG114864.1-4, 2024-5000-BG114882.1-7, 2024-5000-BG122192.1).

INSTÄLLNING

Åtalspunkten 1

Fredrik Malm har erkänt gärningen och medgett de särskilda yrkandena. Han har också medgett samtliga enskilda anspråk.

Åtalspunkterna 2.1–2.2

Fredrik Malm har erkänt gärningarna och medgett de särskilda yrkandena.

BEVISNINGEN

Åtalspunkten 1

Åklagaren har åberopat omfattande skriftlig bevisning på sätt som framgår av stämningsansökan och anteckningarna från huvudförhandlingen, vilken rör olika delar, nämligen om målsäganden Ana Rubil, om hennes förehavanden innan gärningen, om hur hon anträffades, om dödsorsaken, om förundersökningen innan Fredrik Malm blev gripen, vad som var känt av allmänheten innan Fredrik Malms tips (gripande), om hans tips till Polismyndigheten där han angav sig själv och hans gripande, om gärningen, om hans personliga förhållanden och hans telefon och dator, om hans ekonomiska förhållanden efter gärningen samt om beslagen.

Förhör har på åklagarens begäran ägt rum med Ivan Rubil (make till Ana Rubil) och Dario Rubil (son till makarna Rubil) samt med Fredrik Malm.

Vittnesförhör har ägt rum med Kaj Johansson (tidigare misstänkt för gärningen) och med rättsläkaren Emma Wernvik. Uppgifter från förhör under förundersökningen har åberopats.

Åtalspunkterna 2.1–2.2

Åklagaren har åberopat skriftlig bevisning på sätt framgår av stämningsansökan och hänvisat till bevisningen under åtalspunkten 1 i relevanta delar, bl.a. Fredrik Malms tips till polisen, beslag av vapen, främst knivar och andra tillhyggen från hans bostad, information om mord och seriemördare i hans telefon och dator samt specifik information om de tilltänkta brottsplatserna i Gnosjö och om bokning och resan till Göteborg och vad som där förevarit.

Förhör har på åklagarens begäran ägt rum med Fredrik Malm.

Uppgifter från förhör under förundersökningen har åberopats.

DOMSKÄL

UTREDNINGEN

Tingsrätten redogör av effektivitetsskäl endast för den utredning som har lagts fram i målet och som har någon betydelse för tingsrättens bedömning och slutsatser.

Åtalspunkten 1

SOS Alarm fick den 13 november 2023, kl. 18:33, enligt händelserapporten samtal om att en livlös person, en kvinna som blivit utsatt för allvarligt våld mot huvudet, hade anträffats i terrängen i ett skogsområde i närheten av Bygatan i Gnosjö. Den skadade personen identifierades senare som Ana Rubil, född 1949. Inringare var Ivana Matanovic, dotterdotter till Ana Rubil. Ivana Matanovic hade ringt Dario Rubil efter att Ivan Rubil hade ringt henne och inte lyckats få kontakt med Ana Rubil. När Ivana Matanovic ringde Dario Rubil hade han redan anträffat Ana Rubil och påbörjat hjärt- och lungräddning, men inte ringt någon. SOS Alarm ringde upp Dario Rubil kl. 18:36. Ambulansen

var framme kl. 18:42. Det var Ana Rubils make Ivan Rubil som först hade saknat sin maka. Dario Rubil hade haft tillgång till Ana Rubils position via hennes telefon och begett sig ut för att leta efter att hon hade varit borta i några timmar, trots att hon endast skulle ta en kortare promenad. Räddningstjänsten försökte, i likhet med vad Dario Rubil tidigare gjort, först med hjärt- och lungräddning. Det bedömdes emellertid snart som utsiktslöst. I början var det oklart vad som hade inträffat: om det kunde skett en olycka och i så fall på vilket sätt. Den första läkaren anländer till platsen strax före kl. 20:30 och konstaterade dödsfallet. Läkaren fann utöver skador på Ana Rubils huvud och fingrar två sår på höger sida av bröstkorgen vilka företedde tecken på färsk stickskador. I och med detta omrubricerades ärendet till misstänkt mord.

Först skedde en inre avspärrning om 100 meter i diameter från kroppen och senare en yttre motsvarande om 200 meter. Den inledande brottsplatsundersökningen, då även rättsläkaren Emma Wernvik var närvarande, pågick under natten och avslutades kl. 03:30 påföljande morgon. I närheten av kroppen anträffades en större blodansamling på marken. Den sammantagna bedömningen var att någon eller några personer hade orsakat stickskadorna på höger sida av bröstet samt skadorna på huvudet och att det medfört att Ana Rubil avlidit till följd av detta. Den större blodansamlingen på marken intill den avlidna tillsammans med avsaknad av andra synliga större blodansamlingar gav starkt stöd för att brottsplatsen var i nära anslutning till den plats där Ana Rubil anträffades. I samband med brottsplatsundersökningen anträffades inte något misstänkt vapen på platsen. Det framgick inte att Ana Rubil saknade några ägodelar, bl.a. hade hon kvar sin mobiltelefon, och därmed talade inget för något rånbrott.

Den senare gjorda rättsmedicinska obduktionen vilken utfördes den 16 november 2023 vid Rättsmedicinalverket, Rättsmedicinska enheten i Linköping, utvisar i huvudsak följande.

Skador i huvudet med:

- i hårbotten tio hudskador av olika storlek och form, från 0,3 cm till 3,5 cm, där fem av dessa är belägna på den högra sidan, ovanför och bakom det högra örat (nr 10-14) med ett underliggande omfattande frakturområde i skallbenen (nr 58), stora slitskador och många små blödningar i hjärnvävnaden (nr 61, mikroskopisk undersökning), mindre mängd blod under mjuka hjärnhinnorna samt blod i hjärnans sidohållrum (nr 61, 62). Sårskador ses även i hårbottens bakre (nr 16-18), övre (nr 19) och vänstra (nr 15) sida. Sårskadorna uppvisar varierande grad av vävnadsbryggor, har ojämna sårkanter, omgivande små områden med underhudsblödningar samt smala bräm med hudavskrapning. En av skadorna vid hjässtoppen (nr 19), har underliggande halvcirkelformad intryckning i skallbenet (nr 60),
- två skarpkantade sårskador på den högra sidan av ansiktet, framför det högra örat (nr 20) och vid den högra käkvinkeln (nr 21),
- mindre hudblödning och underhudsblödning vid den vänstra kinden (nr 27),
- underhudsblödning vid det högra (nr 23) och vänstra ögat (nr 24)

Skador på bålen med:

- två skarpkantade sårskador på bröstorgens högra sida (nr 45, 46), den ena förlöpande in genom ett revben (nr 71), till lungsäcken, med en ca 3 cm djup och 1,6 cm bred skada på den högra lungans mellanlob (nr 74) och förekomst av 200 ml blod i lungsäcken (nr 70). Den andra skarpkantade skadan förlöper fram till ett revben, med benbrott på revbenet men ingen underliggande skada in till lungsäcken (nr 71),
- underhudsblödningar vid den högra axelns fram-, ut- och baksida (nr 31, 32, 102, 103) samt vid vänstra skulderbladets övre inre del (nr 104).
- brott på främre delen av revben nr 2-6 på båda sidorna, och på bröstbenet, utan mer än minimal omgivande blödning (nr 72).

Skador på armarna och händerna med:

- sårskador med utseende av krosskador med trasigt underliggande ben vid det högra pekfingerets och långfingerets fingertoppar (nr 36, 37),
- på det högra pekfingerets sträcksida en lång sårskada med ojämna sårkanter, uppsplittring i änden och tunn hudflik mot långfingeret (nr 34),
- på det högra pekfingerets böjsida en liten, smal, skarpkantad sårskada (nr 35),

- ytlig, mindre, sårskada på den högra tummen (nr 38),
- underhudsblödning vid den vänstra handleden (nr 41),
- ytlig hudavskrapning på den vänstra handryggen (nr 42) och vänstra ringfingret (nr 43).

Äldre skada med underhudsblödning på det vänstra benet (nr 52).

Skadornas uppkomstsätt 1

Den samlade skadebilden utgörs av både trubbigt och skarpt våld.

Skadorna i hårbotten (nr 10-19) med underliggande benbrott och skador på hjärnan, har ett utseende som talar starkt för att de orsakats av trubbigt våld genom flera slag med trubbigt, möjligen kantat, tillhygge.

Utseendet av underhudsblödningarna vid ögonen (nr 23, 24) och lokaliseringen nära benbrottssprickor i underliggande skall- och ansiktsben talar för att de kan ha uppkommit sekundärt till dessa benbrott.

Utseendet av sårskadorna, med underliggande sårkanal, på den högra sida av bröstkorgen (nr 45, 46) talar starkt för att de orsakats av hugg/stick av smalt vasst föremål, så som exempelvis en kniv. Även sårskadorna på den högra sidan av ansiktet (nr 20, 21) har ett utseende som talar för att de orsakats av ett vasst tillhygge.

Utseendet av skadorna på pek- och långfingrets yttre delar (nr 34, 36, 37) talar för att de utgör krossskador och orsakats av trubbigt våld. En mindre sårskada på högra pekfingrets böjsida (nr 35) har dock utseende talande för stöt eller skrap mot vass yta. Skadorna har en lokalisering förenligt med att de utgör avvärjningsskador.

Utseendet av underhudsblödningarna vid den vänstra kinden (nr 27), högra axeln (nr 31, 32, 102, 103) och vid vänstra skulderbladets övre, inre del (nr 104) talar starkt för att de orsakats av trubbigt våld genom stöt mot hård yta eller slag med eller mot hårt föremål.

Även den äldre skadan på det vänstra låret (nr 52) har ett utseende som efter trubbigt våld.

Underhudsblödningarna och hudavskrapningarna på den vänstra underarmen och handen (nr 41-43) har ett utseende förenligt med stötar och skrap mot hårda, ojämna eller kantade ytor.

Lokaliseringen och utseendet av de symmetriska revbensbrotten på bröstkorgens framsida (nr 72) med enstaka minimala blödningar är förenligt med att de orsakats av tryck och eller sammanpressning av bröstkorgen, så som exempelvis vid återupplivningsförsök.

Rättskemisk undersökning

Vid den rättskemiska undersökningen har inga alkoholer (etanol, isopropanol och metanol) påvisats i lårblod eller urin.

I lårblod har påvisats en ordinär koncentration av det smärtstillande läkemedlet tradolan, och dess omsättningsprodukt. Denna substans har även påvisats i en jämn nivå i hårprov.

Inga droger har påvisats i lårblod eller urin.

Kroppsegna så kallade elektrolyter (natrium, kalium och klorid) med en ordinär inbördes relation.

Dödstidpunktbedömning 1

Mätvärdena för kroppstemperatur och kalium i ögonvätska har bedömts med olika beräkningsmodeller med viss spridning av resultatet. Resultatet från ögonvätska indikerar en dödstidpunkt omkring ett dygn innan hon anträffades avliden, vilket inte överensstämmer med övriga uppgifter.

Kroppstemperaturen, med beräkningar enligt Henssge, ger en dödstidpunkt mellan 5,5 – 11,5 h innan temperaturmätningen, således någon gång mellan kl 13:30-19:30 2023-11-13.

Det finns flera felkällor i dessa beräkningar och de får anses vara endast vägledande.

Dödsorsak 1

Undersökningsfynden visar att dödsorsaken är de omfattande skallskadorna, med slitsskador och blödningar i hjärnvävnaden, orsakade av upprepat trubbigt våld.

Dödssätt 1

Undersökningsfynden och omständigheterna (polishandlingarna) visar att dödsfallet orsakats av annan persons handaverkan.

Efter att det snabbt stod klart att ett mord hade förövats fanns ingen misstänkt till brottet; det var sålunda fråga om ett s.k. spaningsmord. Efter ett kort tag kom misstankar komma att riktas mot Kaj Johansson, dansk medborgare, och sedan en tid gift med en svensk kvinna och bosatt i Gnosjö. Det är denne Kaj Johansson som åklagaren har åberopat som vittne i målet. Kaj Johansson, som också bor i Gnosjö, brukar vistas i naturen och fotografera, bl.a. i det friluftsområde där även Ana Rubil brukade promenera. I efterhand har det visat sig att

Kaj Johansson den 12 november 2023, dvs. dagen innan mordet förövades, på en bild i närheten av den plats där Ana Rubil senare anträffades, lyckades fånga Fredrik Malm på en bild där han på avstånd synes promenera på en gångväg (han är delvis skymd av en lyktstolpe) Fredrik Malm har bekräftat att det är han som syns på bilden. Fredrik Malms klädsel förefaller också överensstämma med den han enligt övervakningsbilder från Coop nästföljande dag hade på sig efter mordet när han handlade dryck och plocksallad. Kaj Johansson kom den 1 december 2023 att anhållas och den 5 december att häktas såsom *skäligen misstänkt* för mordet (dvs. den svagare misstankegraden). Åklagaren hävde häktningen efter en vecka den 12 december 2023. Bevisningen mot Kaj Johansson var hela tiden svag och förundersökningen mot honom är numera nedlagd. Efter att Kaj Johansson släppts fortgick förundersökningen utan att någon annan person blev frihetsberövad fram till dess polisen mottog ett tips. Tipset inkom till polisen den 30 augusti 2024, kl. 12:27.

Av tipset framgick följande:

”1 Vad vill du tipsa om

Hej! Den 13e November 2023 dödade jag en äldre kvinna i Gnosjö. Slog henne med en hammare till det läckte ut substans från hjärnan och avslutade med tre hugg med kniv strax ovanför högra örat. Tankar och fantasier alltid funnits där, det började med djur när jag var liten och sen gick det över till människor. Hade aldrig överlämnat mig själv om det hade varit för mycket skulder. Vet att ni inte hade något skit på mig, var full medveten var jag gjorde. Det gav mig en viss tillfredsställelse efter jag hade dödat henne, just begrund hur all media fungerar. Under dem är månaderna som har gått har Gnosjö inte vart säkert alls, har varit nära att döda fler än fem gånger. Men för mig är det viktigt med rätt platts, rätt offer och att jag inte blir störs. Äldre var dem jag riktade mig in på för dem kan jag döda fort, barn fanns aldrig med i bilden. Skriver här för jag vill ta frågorna.;

2 När hände det du beskriver

Beskriv själv;

I November förra året.;

3 Var hände det du beskriver

På en specifik plats;

Utanför Gnosjö i skogen vid en gångväg;

Gnosjö

4 Hur fick du reda på detta

Jag har själv sett eller hört

5 Bilder och filmer

6 Hur vill du bli kontaktad

Fredrik Malm;”

Samma dag, den 30 augusti 2024, blev Fredrik Malm gripen i sin bostad på Kapellgatan 4 B i Gnosjö. Vid gripandet anträffades han på en kattvind hörandes till bostaden där han satt och lyssnande på musik. Han hade mobiltelefon, plånbok och nycklar på sig och en fällkniv låg på golvet. På kattvinden anträffades även två väskor med effektebegränsade vapen. I bostaden i övrigt anträffades en större mängd knivar, yxor och hammare.

Efter att Fredrik Malm hade blivit häktad för mordet fortgick förundersökningen under hösten 2024. En av utredningsåtgärderna var en brottsplatsrekonstruktion vilken ägde rum den 24 september 2024 vilken videofilmades. Upptagningen har spelats upp vid huvudförhandlingen. Av rekonstruktionen framgår hur Fredrik Malm menar att han gick tillväga för att mörda Ana Rubil. Han lyckades också peka ut tänkbara områden en bit från brottsplatsen där han kan ha slängt kniven och hammaren som han använde vid gärningen. Polisen anträffade vid genomsökning av det tredje området en kniv och en hammare i terrängen cirka en meter ifrån varandra och drygt 100 meter från brottsplatsen. På knivens egg/spets har anträffats blodbesudlingar som härrör från Ana Rubil

(Grad +4). Hammaren och kniven var rostiga som om de hade legat ute en längre tid.

Åtalspunkterna 2.1–2.2

Fredrik Malm hade redan i sitt tips den 30 augusti 2024 skrivit att han efter mordet på Ana Rubil hade varit nära att döda fler än fem gånger. I samband med husrannsakan i Fredrik Malms bostad, vilken ägde rum den 31 augusti 2023, dagen efter hans gripande, anträffades ett stort antal verktyg eller vapen, olika slags hammare, yxor, slidknivar, fällknivar, en hopfällbar såg i etui, en hopfällbar batong, baseballträ, effektbegränsade vapen m.m. Vapnen eller verktygen hade Fredrik Malm särskilt under slutet av 2023 och under 2024 köpt på handelssidor via nätet. I Fredrik Malms föräldrahem hittades senare i en kartong på vinden också en tygpåse med förkortade handtag, med texten Mc Vities, i vilken Fredrik Malm har förklarat att han, när han inte bar ytterkläder, förvarade sin medhavda hammare vid sina rekognosceringsrundor i jakt på en person att angripa. Fredrik Malm har uppgett att han efter mordet på Ana Rubil inte ville vistas i detta område, utan valde att vistas i ett annat friluftsområde med gångstigar, kring Furuhall och Bäckaskog i Gnosjö.

Fredrik Malm hade redan i december 2022 upptagit ett lån om 145 000 kr, vilket han skötte amorteringar och räntebetalningar fram till april 2024. I september 2023 hade Fredrik Malm fått sin sista lön från sin anställning i en livsmedelsaffär i Värnamo. Han hade sedan sommaren 2023 uppburit sjukpenning på grund av psykisk ohälsa. Anställningen upphörde och han flyttade tillbaka till Gnosjö. Utredningen visar att Fredrik Malms ekonomi gick back under både 2023 och 2024.

När det gäller händelsen i Göteborg framgår av utredningen att Fredrik Malm den 26 januari 2024 bokade en juniorsvit för en person, tre nätter under tiden den 29 januari-1 februari 2024 på First Hotel G, för vilket han betalade 6 650 kr. Fredrik Malm kom att checka in den 29 januari, kl. 15:01 och utcheckning

skedde den 1 februari, kl. 09:27. Under besöket i Göteborg har han handlat mat på ett par ställen och köpt en LED-högtalare på Clas Ohlson.

SKULD

Åtalspunkten 1

Av förhören med målsägandena har i huvudsak följande framkommit. Ivan Rubil har uppgett han och Ana Rubil den 13 november 2023 var och handlade på Willys i Gnosjö. Han mötte upp henne vid kassorna och de åkte tillsammans hem med bilen och packade upp varorna. Därefter skulle Ana "gå ett varv", en promenad som hon brukade göra och vara borta högst en timme. Ana gick långsamt och hade inte så mycket styrka i benen efter att ha drabbats av en stroke tidigare. Han stannade i bostaden för att titta på tv. När tiden gick utan att Ana kom hem försökte han att ringa henne, men fick inget svar. Det var ovanligt eftersom Ana alltid brukade svara. Han fortsatte att titta på tv och försökte senare ånyo ringa Ana. När han inte fick tag på henne då heller ringde han sonen Dario Rubil, dottern Biljana Matanovic och sina barnbarn. Dario lyckades via en app lokalisera Anas mobil. Anas mobil förflyttade sig inte. Dario tog sig ut till platsen för att söka finna Ana. Dario har uppgett att han hittade Ana en bit ifrån gångvägen på en stig i skogen liggandes på mage. Hon visade inga livstecken. Han påbörjade hjärt- och lungräddning (HLR) och såg till att Räddningstjänsten larmades. Initialt trodde han att hon hade råkat ut för någon form av olycka. Ana hade inga ovänner och levde för sin familj.

Fredrik Malm har uppgett i huvudsak följande. Han upplever att han alltid har mått dåligt; det är det sociala samspelet med andra människor som är jobbigt. Tidigare hade han haft arbete i en livsmedelsaffär i Värnamo och bostad där. Sedan blev han under sommaren 2023 sjukskriven och flyttade då tillbaka till Gnosjö där han är uppvuxen. Han hade en egen lägenhet, men sov mest hos föräldrarna som bor i närheten. Han har redan sedan han var liten haft tankar om att skada eller döda. Först gällde det djur. Han ströp några av familjens

katter när han var i tioårsåldern och kastade dem i skogen. Föräldrarna trodde att katterna hade sprungit bort. När han kom upp i 15-årsåldern började han fantisera om att skada och döda människor. Han hade en idé om att döda någon med kniv eller hammare; tanken var att så snabbt som möjligt söka få ned offret på marken och känna att han hade makt över och kontrollerade situationen. Äldre personer var tänkbara offer eftersom det ”går snabbare” då. Han bestämde sig dagen innan, den 12 november 2023, att han skulle döda någon efterföljande dag. Tanken var att han skulle angripa någon på en plats där det inte var så mycket folk eftersom han inte ville bli störd under handlingen. Han hade sett ut ett område där han hade lekt som barn och gått mycket under sin sjukskrivningstid. Det var första gången som han hade kniv och hammare med sig, vilka han hade tagit från sin pappa. Den 12 november hade han också träffat på Kaj Johansson, vilken han ej hade sett förut. Kaj Johansson fotograferade på platsen när Fredrik mötte honom, men verkade konstig. När han senare fick höra att polisen gripit någon som misstänkt för mordet hade han sina aningar om att det måste vara Kaj Johansson. Den 13 november lämnade han föräldrahemmet och ”gick ut för att döda”. Han, som var helt nykter vid tillfället, hade med sig kniven och hammaren, men inga handskar. Han hade planerat kring offer och plats. På vägen mot friluftsområdet passerade han utanför Kaj Johanssons bostad och såg denne sitta på en stol utanför sin lägenhet och de såg varandra. Han kände sig fokuserad på det som han skulle göra. Först mötte han någon person som talade i telefon och tänkte att det inte var passande att angripa den personen. Sedan fortsatte han till platsen där han varit föregående dag. Han ser en äldre kvinna – som senare visar sig vara Ana Rubil – komma gående över en bro. Han hade aldrig sett henne tidigare. ”Han såg sin chans.” Han satte på en särskilt låt för att komma i rätt ”mode”. Kvinnan stannade på en plats inne i skogen på en hästskoliknande stig där det var öppet och såg på honom. Hon vände sedan och började gå mot honom. Han fick då lite medkänsla för kvinnan när hon passerade förbi. Han uppfylldes därpå av en varm känsla i kroppen och såg sin chans att fullfölja vad han hade bestämt.

Han, som hade hammaren tillhands i jackärmen, följde efter Ana och måttade ett slag mot hennes bakhuvud. Slaget träffade inte ordentligt. Han slog henne ytterligare tre eller fyra gånger med hammaren i bakhuvudet. Ana tappade balansen, vred sig och ramlade ned på mage på marken. I samband med fallet föll Anas mössa av. Han ställde sig grensle över den liggande Ana och utdelade ytterligare tre eller fyra slag mot hennes huvud. Det uppkom mycket blod efter slagen. Sedan högg han Ana tre eller fyra gånger med kniven ovan örat. Han tänkte hugga mot halsen men Anas händer var i vägen. Han uppfattade att hon sökte skydda huvudet med handen, därav fingerskadorna på Ana. Slutligen högg han henne med kniven två gånger i sidan vid höger bröst. Det ena hugget tog lite djupare. Han uppfattade att hammaren var ett perfekt mordvapen för att få ned offret på marken för att senare kunna slutföra och säkerställa med kniven. Han hade mycket adrenalin i kroppen under händelsen. Han tror att Ana var vid medvetande då eftersom hon gav ljud ifrån sig. Troligen pågick angreppet under någon minut eller så. Han lämnade sedan direkt mordplatsen och tog med sig kniven och hammaren. Han noterade inte vilka skador Ana hade. När han gått en bit i skogsområdet kastade han ifrån sig båda vapnen på samma ställe. Hammaren träffade en trädgren i kastet. Efteråt kände han en tillfredsställelse över vad han hade åstadkommit. På vägen hem gick han förbi Töllstorpshallen (en sporthall) där han tvättade av sig blod och färg från kniven som kommit på hans händer, jacka och byxor. Sedan passerade han Coop för att köpa dricka och en sallad och gick sedan till bostaden. När han kom hem placerade han kläderna han hade haft på sig i en påse som han senare dumpade i en container för återbruk. Därefter återvände han till föräldrarnas bostad. När han tänker tillbaka på händelsen upplever han att mordet ”blev inte tillräckligt perfekt”. Han upplevde en växande känsla att vilja döda igen och kände en oro för att han kanske inte skulle få chansen. De närmaste veckorna efter händelsen mådde han inte så bra och valde att stanna inomhus. Han ”var rädd för att åka dit och inte få uppleva det igen”. När han nu fått lite perspektiv på händelsen

upplever han att han har blivit starkare och mer självsäker efteråt. Han ”klarade av något andra inte klarar.”

Av förhöret med rättsläkaren Emma Wernvik har framgått att skadorna mot huvudet, särskilt de på höger sida vilka skadat underliggande hjärnvävnad, som har varit dödliga. Det krävs relativt stor kraft för att åstadkomma sådana skador. En person som blir utsatt för ett sådant våld tappar direkt medvetandet.

Tingsrättens bedömning

Fredrik Malm har erkänt gärningen, dvs. att han med avsikt har berövat Ana Rubil livet. Omständigheterna kring gärningen visar att Fredrik Malm under en lång dessförinnan har umgåtts med tankar om att döda en människa och funderat kring hur han skulle gå tillväga. Inget i utredningen visar att Fredrik Malm har haft tankar om att primärt begå något annat brott mot offret, såsom exempelvis rån eller våldtäkt, och att dödandet skulle vara ett steg för att uppnå detta mål eller en handling för att undanröja bevis. I Fredrik Malms fall har planeringen av handlingen och själva dödandet varit målet och det som fått honom att känna makt, kontroll och tillfredsställelse. Fredrik Malm har således haft ett direkt uppsåt till effekten – att Ana Rubil skulle dö genom hans handlande. Fredrik Malms erkännande får stöd av den skriftliga och tekniska bevisningen. Det är Fredrik Malm som i tipset till polisen har lämnat uppgifter om gärningen, bl.a. vilka skador Ana Rubil hade, vilka inte varit redovisade i media dessförinnan. Fredrik Malm har också i samband med vallning pekat ut alternativa områden där han skulle ha kastat kniven och hammaren och de har anträffats i ett sådant område. Att det är brottsverktygen som anträffats får stöd av att Ana Rubils DNA har anträffats på kniven. Omständigheterna är sammantaget sådana att det är ställt bortom rimligt tvivel att det är Fredrik Malm som är gärningsman. Åtalet är därmed styrkt. Det föreligger inga omständigheter kring gärningen som innebär att brottet är att anse som mindre grovt – vilket skulle föranleda ansvar för dråp. Fredrik Malm ska därför dömas för *mord*.

Åtalspunkterna 2.1–2.2

Fredrik Malm har uppgett i huvudsak följande. Efter att han hade dödat Ana Rubil var han först inomhus några veckor eftersom han var rädd för att bli gripen. Sedan började han att gå ut igen i slutet av november eller december. När snön senare försvunnit började han röra sig mera utomhus. Han upplevde en önskan att döda flera människor. Han intresserade sig för området Furuhall och Bäckaskog eftersom han bedömde att det var mer riskfyllt att stanna kvar i det område där han hade mördat Ana Rubil. Han sökte sig i första hand till gångstigar eftersom han bedömde att det var för öppet på cykelbanorna eller gångvägarna. Han var sjukskriven och hade gott om tid. I detta område bedömde han att det skulle vara säkrare att slå till under helgen eftersom det fanns en skola och en industri i närheten där det fanns mer folk på vardagar. Hans plan var att gå tillväga på ungefär samma sätt som när han mördade första gången. Han var alltid beväpnad när han gick sina promenader, oftast med kniv och hammare, men även andra vapen förekom. Han hade köpt en hopfällbar såg också eftersom han funderade på att kunna ta med en hand eller ett finger från offret som en trofé. Hammaren hade han i en tygpåse med förkortade handtag för att så snabbt som möjligt kunna få fram den; han hade tränat hemma på att så snabbt som möjligt kunna få fram hammaren eller batongen. Tanken var också att han efter brottet skulle kunna lägga sina smutsiga kläder däri. Han träffade på flera tilltänkta offer, men situationen var inte tillräckligt bra för att han skulle slå till. Han lyssnade också under sina promenader på passande musik, samma typ av musik som han lyssnade på när han mördade Ana Rubil. Det första offret han nämner var en kvinna i 40-årsåldern som bar slöja och som satt på en sten och såg ut att vänta på någon. Han var nära att angripa henne bakifrån. Han var på väg att vända på stigen och gå tillbaka mot henne när det plötsligt kom en annan kvinna gående. Han hade inte hunnit ta fram sitt vapen eller sina handskar. Det andra offret var en äldre man som gick med gåstavar. Han kom ofta från Bäckaskolans håll och gick mot trädgårds-handeln. Han såg denne man vid kanske tre tillfällen. En gång gick han efter

mannen, men då kom en kvinna ut från en närliggande fabriksbyggnad och han avbröt eftersom han ville komma undan med brottet. Vid detta tillfälle hade han hammaren i tygpåsen och en fällkniv i bakfickan. Senare har han sett denne man i samhället och efteråt tänkt ”han hade kunnat vara död nu” och det gav honom viss tillfredsställelse. Den tredje var en äldre kvinna som han mötte tre gånger. Han lärde sig hennes rutiner. Hon promenerade på helgerna, på förmiddagarna vid 10-11-tiden. Hon brukade komma från grillplatsen och röra sig mot cykelbanan. Han försökte tajma in ett möte med henne på stigen, men träffade ej på henne där. Vid detta tillfälle hade han hammare och såg i tygpåsen samt fällkniv. Han kände sig osäker på om han skulle hinna få upp hammaren tillräckligt snabbt. Sista gången han såg henne hade hon sällskap. Den fjärde personen var en kvinna i 60-årsåldern med grått hår och röda skor. Hon gick långsammare än den föregående kvinnan. Även vid detta tillfälle hade han med sig hammare och fällkniv. Då hade han också med sig rengöringsmedel för att kunna tvätta bort spår efteråt. Allt var perfekt men han kände sig tveksam på om han skulle hinna få upp hammaren tillräckligt snabbt. Efteråt ser han detta tillfälle som ett misslyckande. Den femte personen var en kvinna i 70-årsåldern med rollator. Hon var kort och lite kraftigt byggd. Han träffade på henne nära trädgårdshandeln och ”fick en varm känsla i kroppen när han gick förbi henne”. Han gick emot henne och hade då handskar på sig och en batong innanför jackan. Då såg han en skylt om att det fanns kameror i närheten av byggnaden och gjorde inget. Den sjätte personen var en man. Denne man hade han träffat på tidigare i centrum och kände igen. Mannen hejade på Fredrik och tog honom i armen. Vid detta tillfälle hade han hammaren i tygpåsen och en fällkniv i bakfickan. Han kände sig störd av mannens beteende och kom av sig. Den sjunde personen var en yngre man som han kom ikapp när denne stod still och kollade ner i sin telefon. Vid detta tillfälle bar han en kökskniv innanför jackan. Han kommer inte ihåg så mycket mera från detta tillfälle. Han sparade på bilder av mördare/seriemördare och deras offer vilka han hittat på nätet eftersom han är fascinerad och nyfiken på sådant.

När det gäller Göteborgshändelsen har Fredrik Malm uppgett att hans plan när han reste dit var att begå ett mord och bli gripen där. På hotellet hade han en tanke om att döda en städerska. Han hade sett någon städerska i hotellkorridoren och tänkt att han genom hotellrumsdörrens tittöga skulle kunna se när hon passerade förbi hans dörr. Han hade tagit med sig en Buck-kniv (jaktkniv), en del andra knivar (bl.a. en fällkniv) och någon effektbegränsad pistol för att eventuellt kunna hota med. Han hade tänkt ”gå på känsla” den här gången och det var inte så planerat i detalj. Han hade också planer på att döda någon på annat håll när han vistades utanför hotellet i Göteborg. Han bestämde sig sedan för att mörda någon i Gnosjö igen istället eftersom det skulle vara på hemmaplan.

Tingsrättens bedömning

I 23 kap. 2 § brottsbalken föreskrivs ansvar för förberedelse till brott bl.a. i de fall någon skaffar eller tar liknande befattningsmedel med något som är särskilt ägnat att användas som hjälpmedel vid ett brott i de fall sådant ansvar särskilt anges om han eller hon inte har gjort sig skyldig till fullbordat brott eller försök. Om faran för att brottet skulle fullbordas vara ringa eller om gärningen med hänsyn till andra omständigheter är mindre allvarlig ska det inte dömas till ansvar. Till skillnad från försök till brott anses det inte möjligt att tillbakaträda från förberedelse eftersom utförandet av brottet inte har påbörjats (se A. Bäcklund m.fl, Brottsbalken, En kommentar, JUNO version 25, 23 kap. 2 §). Möjligen skulle den uppfylla förutsättningarna för strafffrihet enligt 23 kap. 3 § som mottagit pengar som betalning för ett brott eller för att täcka kostnader för utförande av ett brott men som därefter ångrat sig och frivilligt återställt pengarna samt underlåtit att utföra brottet (se Welamson, L., i Festskrift till Hans Thornstedt, 1983, s. 750). Ett snarlikt fall skulle möjligen ha varit om Fredrik Malm skulle ha gjort sig av med vapnen han anskaffat och underlåtit att påbörja utförandet av något våldsbrott.

När det särskilt gäller förberedelse till brott är det inte ovanligt att det inte går att klarlägga vem som är tilltänkt offer. Detta innebär såsom i detta fall att det inte har funnits några målsäganden som kunnat höras. Utöver beslagen bygger åtalet i denna del sålunda uteslutande på de uppgifter som Fredrik Malm har lämnat. Genom utredningen är klarlagt att Fredrik Malm sedan slutet av år 2023 och under 2024 har anskaffat en större mängd knivar och hammare, men även en såg, en batong, ett baseballträ och några effektbegränsade vapen samt även bl.a. gummihandskar, mörka kläder och rengöringsmedel. Han har uppgett att han anskaffade detta eftersom han behövde det för att kunna begå fler mord. Han har också utvecklat sina resonemang till varför vissa saker anskaffades, såsom exempelvis den fällbara sågen för att kunna ta med någon kroppsdel från offret som en trofé. Det framstår enligt tingsrättens mening inte föreligga några rationella skäl till att han skulle ha behövt ett så stort antal hammare och knivar för att kunna begå flera mord. Det förefaller istället ha varit delvis andra orsaker såsom ett samlarintresse eller liknande från Fredrik Malms sida som bidragit till att han anskaffade sådana betydande mängder vapen. Fredrik Malm har å andra sidan inte nöjt sig med att bara anskaffa ett stort antal vapen och förvara dessa i sin bostad. Han har också vid ett stort antal tillfällen enligt egna uppgifter när han vistats utomhus tagit med sig flera vapen vid varje tillfälle, ofta en hammare och en kniv, samt vissa andra hjälpmedel såsom den preparerade eller anpassade tygpåsen att förvara hammaren i på ett sådant sätt att de både skulle vara lättillgängliga och ej synas för omgivningen.

Tingsrätten anser att Fredrik Malm har gjort ett trovärdigt intryck när han har beskrivit sina förehavanden när det gäller anskaffandet av vapen, hur han medtog vapnen på sina promenader i syfte att hitta ett tillgängligt offer att angripa. Han har mer eller mindre tydligt beskrivit sju olika personer som tilltänkta offer vilka han träffat på en eller flera gånger under sina promenader. Det kan i efterhand konstateras att Fredrik Malm synes ha lyckats med att mörda Ana Rubil utan att det funnits några vittnen till händelsen. Möjligen var det så att det rörde sig flera personer i det andra området i Gnosjö där Fredrik

Malm letade efter lämpliga offer och det därför upplevdes svårare att hitta ett bra tillfälle att utföra brott där. Han kan också ha blivit försiktigare efter mordet på Ana Rubil eftersom han måste ha förstått att risken för att åka fast skulle öka om han begick något ytterligare liknande våldsbrott. Han måste också ha förstått att han i ett sådant läge hade kommit att bli misstänkt även för mordet på Ana Rubil.

Mot bakgrund av det tillvägagångssätt som Fredrik Malm har övertygats om är det klarlagt att han har befunnit sig förhållandevis nära försökspunkten vid samtliga fall i Gnosjö. Fredrik Malms planerade tillvägagångssätt enligt egen utsago har också i huvuddrag överensstämt med mordet på Ana Rubil vilket självklart har betydelse; Fredrik Malm har därigenom visat att han inte bara önskade och planerade att döda flera personer utan att han var kapabel att utföra och fullborda den typen av brott. Beträffande händelsen i Göteborg har Fredrik Malm uppgett att själva syftet med resan var att hitta någon person att döda. Han har också medfört vapen till hotellet, som han inte har haft något legitimt behov av under resan. Fredrik Malms planer angående tillvägagångssätt är emellertid mindre klara i detta fall jämfört med fallen i Gnosjö. Det står enligt tingsrättens mening emellertid klart att faran för att brotten skulle komma att fullbordas inte var ringa i något fall. Fredrik Malm ska sålunda dömas för *förberedelse till mord* i åtta fall (sju fall under åtalpunkten 2.1 och ett fall under åtalpunkten 2.2).

PÅFÖLJD

Fredrik Malm, som är 28 år, förekommer inte i belastningsregistret. I läkarintyg enligt 7 § personutredningslagen angavs att det kunde misstänkas att Fredrik Malm led av en allvarlig psykisk störning såväl vid gärningen som vid undersökningen. Enligt den rättspsykiatriska undersökningen bedöms Fredrik Malm inte vare sig ha begått den aktuella gärningen under påverkan av en allvarlig psykisk störning eller vid tiden för undersökningen lida av en sådan

störning samt att det därmed inte finns medicinska förutsättningar att överlämna honom till rättspsykiatrisk vård enligt 31 kap. 3 § brottsbalken.

Fredrik Malm har under uppväxten haft kontakt med barn- och ungdomsrehabiliteringen och BUP-mottagningen (barn- och ungdomspsykiatri) i Värnamo. Han har åsatts diagnoserna lindrig intellektuell funktionsnedsättning, GAD (generaliserat ångestsyndrom) och social fobi. I vuxen ålder har han haft kontakt med öppenvårdspsykiatri på grund av ångest- och depressionsproblematik. Han har aldrig vårdats intagen inom den psykiatriska slutenvården eller uppvisat episoder av bristande verklighetsuppfattning. Han har i vuxen ålder brukat alkohol, ibland dagligen, i ångestlindrande syfte, och haft frekventa återfall i samband med psykisk försämring. Det har inte framkommit några uppgifter om intag av narkotika.

Mot bakgrund av vad som har redovisats ovan är någon annan påföljd än fängelse inte aktuell för Fredrik Malm. Den gärning som har högst straffvärde är givetvis det fullbordade mordet (åtalpunkten 1). För mord föreskrivs fängelse på viss tid, lägst tio år och högst arton år, eller på livstid. Som skäl för livstids fängelse ska det särskilt beaktas om gärningen har föregåtts av noggrann planering, präglats av särskild förslagenhet, syftet till att främja eller dölja annan brottslighet, inneburit svårt lidande för offret eller annars varit särskilt hänsynslös. För livstidsstraff talar vidare att den tilltalade har återfallit efter att tidigare ha dömts för särskilt allvarlig brottslighet eller att ett gemensamt straff ska bestämmas för flera mord eller ett mord och annan allvarlig brottslighet. Straffvärdet ska bestämmas utifrån en helhetsbedömning.

Straffskalan för mord har ändrats flera gånger, nämligen 2009, 2014 och 2019, varav den senast lagändringen trädde i kraft den 1 januari 2020. Syftet med den senaste lagändringen var att åstadkomma den effekten att livstidsstraffet ska kunna komma i fråga i betydligt större utsträckning än tidigare. I och med lagändringen angavs vad som särskilt ska beaktas som skäl för livstids fängelse

(se ovan), utan att benämna dem som försvårande omständigheter. Utgångspunkten för straffvärdet vid mord efter den senast lagändringen anses vara fängelse i 16 år, om det vid brottet varken fanns några försvårande eller för- mildrande omständigheter (se rättsfallet NJA 2021 s. 32).

Tingsrätten bedömer att vad som särskilt kännetecknar mordet på Ana Rubil är att det har varit fråga om ett massivt, närmast besinningslöst, våld genom angrepp bakifrån mot en skyddslös person. Hon var äldre, delvis märkt av sjukdom, och rörde sig långsamt samt att hon befann sig helt ensam i skogen när gärningsmannen – Fredrik Malm – dök upp och omedelbart påbörjade sitt angrepp. Brottet har därmed genom sin brutalitet, grymhet och råhet präglats av särskild hänsynslöshet. Den dödsångest som Ana Rubil har hunnit känna måste ha varit överväldigande, även om hon snabbt torde ha förlorat medvetandet. Det bör även beaktas att brottet har föregåtts av viss planering från Fredrik Malms sida, genom att han rekognoscerat på platsen föregående dag samt medfört hammare och kniv i syfte att söka mörda någon, i första hand äldre person, även om han inte visste att han skulle komma att stöta på just Ana Rubil. Omständigheterna är sammantaget så försvårande att straffvärdet motsvarar fängelse på livstid. Straffvärdet för gärningen utan hänsyn till billighets- skäl motsvarar fängelse 21 år (jfr. rättsfallen NJA 2008 s. 579 I-III och NJA 2011 s. 872).

Därutöver tillkommer att Fredrik Malm ska dömas för åtta fall av förberedelse till mord. Högsta domstolen har uttalat att en riktlinje för straffmätningen vid förberedelsebrott är att straffet inte bör sättas högre än en tredjedel av straff- maximum för det fullbordade brottet (se rättsfallet NJA 2020 s. 703). En osäkerhetsfaktor vid förberedelsebrott är att det normalt råder mer eller mindre osäkerhet om hur det fullbordade brottet hade kommit att gestalta sig. Tings- rätten anser försiktigtvis att det kan slås fast att straffvärdet för varje fullbordat brott hade motsvarat i vart fall fängelse 15 år. Det betyder att straffvärdet för

ett förberedelsebrott motsvarar fängelse fem år. Med hänsyn till den s.k. aspirationsprincipen som ska tillämpas vid flerfaldig brottslighet har förberedelsebrotten begränsad betydelse i detta fall och särskilt de sista av dessa brott endast marginell eller ingen betydelse för den sammanlagda straffmätningen (se Borgeke, M., och Heidenborg, M., Att bestämma påföljd för brott, 3 uppl., 2016, s. 179 f.). Det tillkommande straffvärdet för samtliga förberedelsebrott kan uppskattas motsvara fängelse i fyra år.

En omständighet till Fredrik Malms förmån, vilken bör beaktas, är att han själv har angett sig genom att mer än nio månader efter mordet på Ana Rubil skicka tipset till polisen och lämna sådana upplysningar om brottet som bara gärningsmannen har kunnat känna till, se 29 kap. 5 § första stycket 5 p brottsbalken. Mycket talar för att brottsutredande myndigheter hade haft betydande svårigheter att klara upp detta mord utan Fredrik Malms angivelse och detta gäller särskilt som det inte heller har påvisats något DNA från Fredrik Malm på de brottsverktyg som under lång tid låg kvar i skogen. Fredrik Malm förekom för övrigt inte sedan tidigare i polisens DNA-register. Även om Fredrik Malm hade blivit gripen för förberedelse till mord senare i något fall och då sannolikt även blivit misstänkt för mordet på Ana Rubil, hade det utan hans medverkan ändå kunnat bli svårt att få honom fälld för detta brott. Detta bör beaktas vid straffmätningen till Fredrik Malms fördel. Högsta domstolen har uttalat att förekomsten av billighetsskäl kan medföra att påföljden för ett mord, som annars skulle medföra livstids fängelse, i stället bestäms till ett tidsbestämt straff i den översta delen av den tidsbestämda delen av straffskalan. Inom ramen för de tidsbestämda straffen för mord är straffvärdenivån allmänt sett så hög att billighetsskäl kan medföra en reduktion av straffet med ett år. För att sådana hänsyn ska kunna föranleda en ännu större reduktion, måste det krävas att det rör sig om mycket starka billighetsskäl eller flera olika billighetsskäl som sammantaget har avsevärd styrka (se rättsfallet NJA 2021 s. 377, p. 20).

Tingsrätten finner sammantaget att den omständigheten att Fredrik Malm frivilligt har angett sig ska tillmätas betydelse vid straffmätningen, motsvarande en reduktion av straffet med ett år. Det står i Fredrik Malms fall emellertid klart att det inte har förelegat något annat billighetsskäl av betydelse att beakta. Detta innebär att omständigheterna vid straffmätningen ändå är så försvårande att straffvärdet ligger kvar på sådan nivå att annan påföljd för mordet än livstids fängelse inte kan komma ifråga. Därutöver tillkommer att Fredrik Malm har övertygats om även annan allvarlig flerfaldig brottslighet, såvitt avser förberedelse till mord. Tingsrätten bestämmer sålunda påföljden till fängelse på livstid.

ENSKILDA ANSPRÅK

De enskilda anspråken är samtliga medgivna och ska därmed bifallas.

SÄRSKILDA YRKANDEN

De särskilda yrkandena är samtliga medgivna och lagligen grundade och ska bifallas.

HÄKTNING

Med hänvisning till straffskalan för mord föreligger det en presumtion för häktning; häktning ska ske om det inte är uppenbart att skäl till häktning saknas. Det finns enligt tingsrättens mening risk för att Fredrik Malm fortsätter att begå brott och undandrar sig lagföring eller straff. Fredrik Malm ska därför kvarbli i häkte i avvaktan på att domen vinna laga kraft i ansvarsfrågan.

ÖVRIGA FRÅGOR

Tingsrätten förordnar om fortsatt sekretess på de delar av förundersökningen vilka har genomgått inom stängda dörrar och som bedöms omfattas av sekretess enligt 21 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

(OSL). Det kan särskilt anmärkas att Fredrik Malm har begärt att det inte ska vara stängda dörrar eller sekretess såvitt gäller hans personalia i målet, bl.a. den rättspsykiatriska undersökningen.

Eftersom Fredrik Malms döms för brott med fängelse i straffskalan ska han åläggas att betala en avgift enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond, vilken ska föras till en brottsofferfond.

Carl-Oskar Morgården har begärt ersättning för arbete motsvarande 109,5 timmar samt för tidsspillan och utlägg. Sophie Wenneryd har begärt ersättning för arbete motsvarande 108 timmar samt för tidsspillan och utlägg. Åklagaren har inte haft några synpunkter på kostnadsräkningarna.

Tingsrätten konstaterar att målet har varit förhållandevis omfattande och pågått under cirka två och en halv huvudförhandlingsdag samt att förundersökningen omfattar mer än 2000 sidor. Det har varit fråga om flera målsäganden som hörts och Fredrik Malm torde på grund av sina diagnoser ha krävt mer tid än vad som normalt krävs. De begärda anspråken ska därmed bifallas i sin helhet. Med hänsyn till det långa straff som Fredrik Malm ådöms ska kostnaderna för försvararen och målsägandebiträdet i sin helhet stanna på staten.

RÄTTEN

Rådmannen Tord Edlund samt nämndemän.

Digitalt signerad av rådmannen Tord Edlund

ÖVERKLAGANDEINFORMATION

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Jönköpings tingsrätt senast **den 14 februari 2025**. Överklagandet ska vara skriftligt. Jönköpings tingsrätt skickar det vidare till Göta hovrätt.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Jönköpings tingsrätt och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Jönköpings tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Jönköpings tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Göta hovrätt.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Göta hovrätt skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Göta hovrätt tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall:

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.

2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Jönköpings tingsrätt eller Göta hovrätt om du har frågor.